

การกรวดน้ำทำบุญ

นำเสนอเมื่อ : 17 ก.ค. 2552

เราชาวพุทธส่วนใหญ่ไม่ทราบความหมายถึงการกรวดน้ำ
จึงขออนุญาตินำมาเผยแพร่ให้ญาติมิตรเพื่อนครูระดับความรู้

การกรวดน้ำ

ก่อนอื่น มาทราบ ความหมาย .-

คำว่า "กรวดน้ำ" นี้ ในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๒๕
ให้คำจำกัดความไว้ว่า

"**แผ่ส่วนบุญด้วยวิธีหลั่งน้ำ**" การกรวดน้ำแผ่ส่วนบุญนั้น สรุปแล้วมีอยู่ ๔ ประการ
คือ

๑.กรวดน้ำตัดขาดจากกัน

๒.กรวดน้ำยกกรรมสิทธิ์ให้

๓.กรวดน้ำตั้งความปรารถนา

๔.กรวดน้ำแผ่ส่วนกุศล

๑. การหลั่งน้ำเพื่อตัดขาดจากกัน เช่น สมเด็จพระนเรศวรมหาราช วีรกษัตริย์ไทย
สมัยกรุงศรีอยุธยา

เป็นราชธานี ทรงตัดขาดไมตรีกับพม่า เพื่อประกาศอิสรภาพแก่เมืองแครง เมื่อ พ.ศ. ๒๑๒๗
โดยวิธีหลั่งน้ำลง เหนือแผ่นดิน

๒.การหลั่งน้ำยกกรรมสิทธิ์ให้ครอบครอง เช่น
เมื่อคราวที่สมเด็จพระบรมศาสดาได้ตรัสรู้พระอนุตตร

สัมมาสัมโพธิญาณแล้ว ได้เสด็จไปสู่กรุงราชคฤห์
ทรงแสดงพระธรรมเทศนาโปรดพระเจ้าพิมพิสารพร้อมด้วยราชบริพารให้เลื่อมใสและได้ถวายวัดเวฬุวันเป็นวัดแห่ง
แรกในพระพุทธศาสนา เพื่อเป็นที่ประทับของพระบรมศาสดาเพราะทรงเห็นว่าป่าไม้ไผ่ ที่เรียกว่า
"พระราชอุทยานเวฬุวัน" เป็นที่ไม่ไกล ไม่ไกลจากชุมชนนัก สมควรเป็นที่อยู่ของสมณะได้

๓.การหลั่งน้ำตั้งความปรารถนา เพื่อให้สำเร็จผลที่ประสงค์
พึงเห็นตัวอย่างในมหาเวสสันดรชาดก

๔. การหลั่งน้ำแกมกุศล ฟังเห็นอุทาทุรณ เช่น พระเจ้าพิมพิสารทรงถวายทานแด่พระภิกษุสงฆ์ผู้มีพระพุทธเจ้าเป็นประธาน เพื่ออุทิศส่วนกุศลไปให้บรรดาเปรตซึ่งเป็นพระญาติในชาติก่อนปรากฏ ในมังคลัตถที่ปณิกัมภีร์ในพระพุทธศาสนาว่า "เมื่อพระราชาทรงหลั่งน้ำทักษิโณทก ทรงอุทิศส่วนกุศลว่า อิทัง เม ญาติินัง โหตุ ขอทานนี้(บุญนี้) จงสำเร็จแกญาติทั้งหลายของข้าพเจ้า" วิธีนี้เป็นการแผ่ส่วนกุศลให้แกญาติทั้ง มิตรและสรวรพัสตวได้ ชื่อว่าเป็นปัตติทานมัย บุญสำเร็จด้วยการแผ่ส่วนบุญ

ปัญหาชวนคิด .-

๑.ทำไมจึงต้องกรวดน้ำหลังเวลาทำบุญ แล้วจะกรวดก่อนไม่ได้หรือ ?

ตอบ.-ปัจจุบันนิยมกรวดน้ำหลังจากทำบุญถวายทานเสร็จแล้ว เพื่อประสงค์จะทำเจตนาของตนให้บริสุทธิ์ทั้ง ๓ กาล คือ ๑.ในกาลก่อนให้ ซึ่งเรียกว่า ปุพพเจตนา เจตนาก่อนให้ ๒.ในกาลที่กำลังให้ เรียกว่า มุญจนเจตนา เจตนาขณะให้ ๓.อปปรปรเจตนา เจตนาต่อ ๆ ไปหลังจากให้ทานแล้ว

๒.จะหลั่งน้ำกรวด เวลาไหน ? หยุดเวลาไหน ?

ตอบ.-การหลั่งน้ำกรวด ควรหลังในเวลาที่จะกระทำผู้เป็นประธานเริ่มอนุโมทนาว่า "ยถา วาริวหา..." ก็เริ่มเทน้ำลงในภาชนะคือขันน้ำ หรือแก้วน้ำ ที่เตรียมไว้ พอพระรูปที่ ๒ รับว่า "สัพพีติโย" ก็หยุดหลั่งน้ำกรวด แล้วเทน้ำกรวดที่ยังเหลืออยู่นั้นลงในภาชนะที่รองรับน้ำให้หมด แล้วประณมมือรับพร

๓.ทำไมจึงต้องเทน้ำกรวดให้หมดในเวลาพระว่า ยถา จบลงและเริ่มรับสัพพี ?

ตอบ.-เพราะถือว่าเมื่อน้ำไหลไปมหาสมุทรสาครเต็มแล้ว ก็ไม่ไหลอีกต่อไป ความปรารถนาที่ตั้งไว้ก็บริบูรณ์แล้ว ลำดับต่อไปก็ประณมมือรับพรจากพระ

๔.ทำไมจึงเทน้ำกรวดให้ไหลติดต่อกัน ไม่ให้ขาดสาย ?

ตอบ.-ความประสงค์เพื่อให้กุศลที่อุทิศไปให้ผู้ล่วงลับไปแล้วได้รับไม่ขาดระยะ ให้ติดต่อกันไป และความปรารถนาก็จะได้ไม่ขาดระยะ เป็นไปโดยราบรื่น เหมือนกระแสที่ไหลไปสู่มหาสมุทร ย่อมไหลเป็นสายไม่ขาดระยะ หากเทน้ำให้หยุดตั้ง ๆ ขาดระยะ เปรียบเหมือนบุญกุศลที่จะได้ก็จะขาดระยะ ความปรารถนาก็จะขาดระยะ จึงให้เทน้ำหรือหลั่งน้ำเป็นสายเหมือนสายน้ำที่ไหลไปสู่มหาสมุทร หรือสายน้ำที่ไหลไปสู่ม้าน้อยใหญ่ ฉะนั้น.....

๕.ทำไมจึงต้องกรวดน้ำ จะไม่กรวดได้หรือไม่ ?

ตอบ.-การกรวดน้ำ เป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่ง เพราะเป็นการรักษาขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามเอาไว้ อีกทั้งเป็นการแสดงถึงความยินดีในการบำเพ็ญกุศลที่ได้ทำไว้แล้ว และเผื่อแผ่แก่ผู้อื่น เพื่อแสดงเจตนาของผู้กรวดน้ำ

๖.ทำไมจึงเทน้ำกรวดที่กลางแจ้ง ที่โคนต้นไม้ หรือในที่ไม่มีวัตถุสิ่งใดปกคลุม ?

ตอบ.-เพราะถือกันว่า การเทน้ำที่กรวดแล้วลงที่กลางแจ้ง เป็นที่สะอาด หรือโคนต้นไม้ นั้น

เพื่อต้องการปลูกฝังนิสัยให้รักต้นไม้

๗.ทำไมต้องใช้น้ำกรวด จะกรวดแห้งไม่ได้หรือ ?

ตอบ.-การใช้น้ำกรวด เพราะถือตามประเพณีนิยมที่ได้ประพฤติปฏิบัติสืบ ๆ กันมาแต่โบราณกาล และให้สมกับคำอนุโมทนาของพระที่ว่า "ยถา วาริวหา ปุรา ปริปูเรนติ สาคะรัง เหมือนห้วงน้ำที่ยังมหาสมุทรสาครให้เต็มเปี่ยมฉะนั้น"จะกรวดน้ำโดยไม่ใช้น้ำหรือที่เรียกกันว่ากรวดแห้งก็ได้ เรียกว่า **ปัตติทานมัย** บุญสำเร็จด้วยการแผสวณบุญ ๆ

๘.ทำบุญแล้วไม่กรวดน้ำจะได้านิสงส์หรือไม่ ?

ตอบ.-ได้ เพราะผู้ทำบุญก็ต้องได้บุญ ทำความดีก็ต้องได้ดี บุญต้องเป็นของผู้ทำบุญตลอดไป ไม่ไปไหนเสีย

๙.เวลากรวดน้ำใช้มือขวาหรือมือซ้ายกรวดน้ำ ?

ตอบ.-**ควรใช้มือขวา** เพราะมือขวาเป็นมือที่แสดงถึงความเคารพ เป็นการเคารพในทานที่ตนให้

และเคารพในปฐาคาหคือผู้รับทานจากเราด้วย การเคารพกันเขาใช้มือขวาแสดงความเคารพกันทั่วโลก เป็นสากลนิยม

๑๐.เวลาหลังน้ำกรวด ต้องใช้มือซ้ายรองรับน้ำหรือไม่ ?

ตอบ.-ไม่จำเป็นต้องใช้มือซ้ายรองรับน้ำกรวด เพียงแต่ใช้มือซ้ายจับภาชนะเปล่าไว้ จะจับที่ขอบปากหรือที่ตัวภาชนะก็ได้ ไม่ต้องจับเลยก็ได้ ใช้แต่มือขวาจับที่กรวดน้ำ เช่น แก้วน้ำ คณโฑน้ำ หรือถาดน้ำอย่างเดียวกันก็ได้

๑๑.การกรวดน้ำจะกรวดด้วยภาษาไทยได้หรือไม่ ?

ตอบ.-การกรวดน้ำด้วยภาษาไทยเห็นว่าใช้ได้ ไม่มีอะไรขัดข้อง หรือข้อห้ามแต่ประการใดการกรวดน้ำด้วยภาษาอะไรนั้น ไม่สำคัญ แต่จุดสำคัญอยู่ที่การตั้งใจ ตั้งความปรารถนาดี คนเราจะได้ดีก็เพราะการตั้งใจไว้ให้ดีเท่านั้น